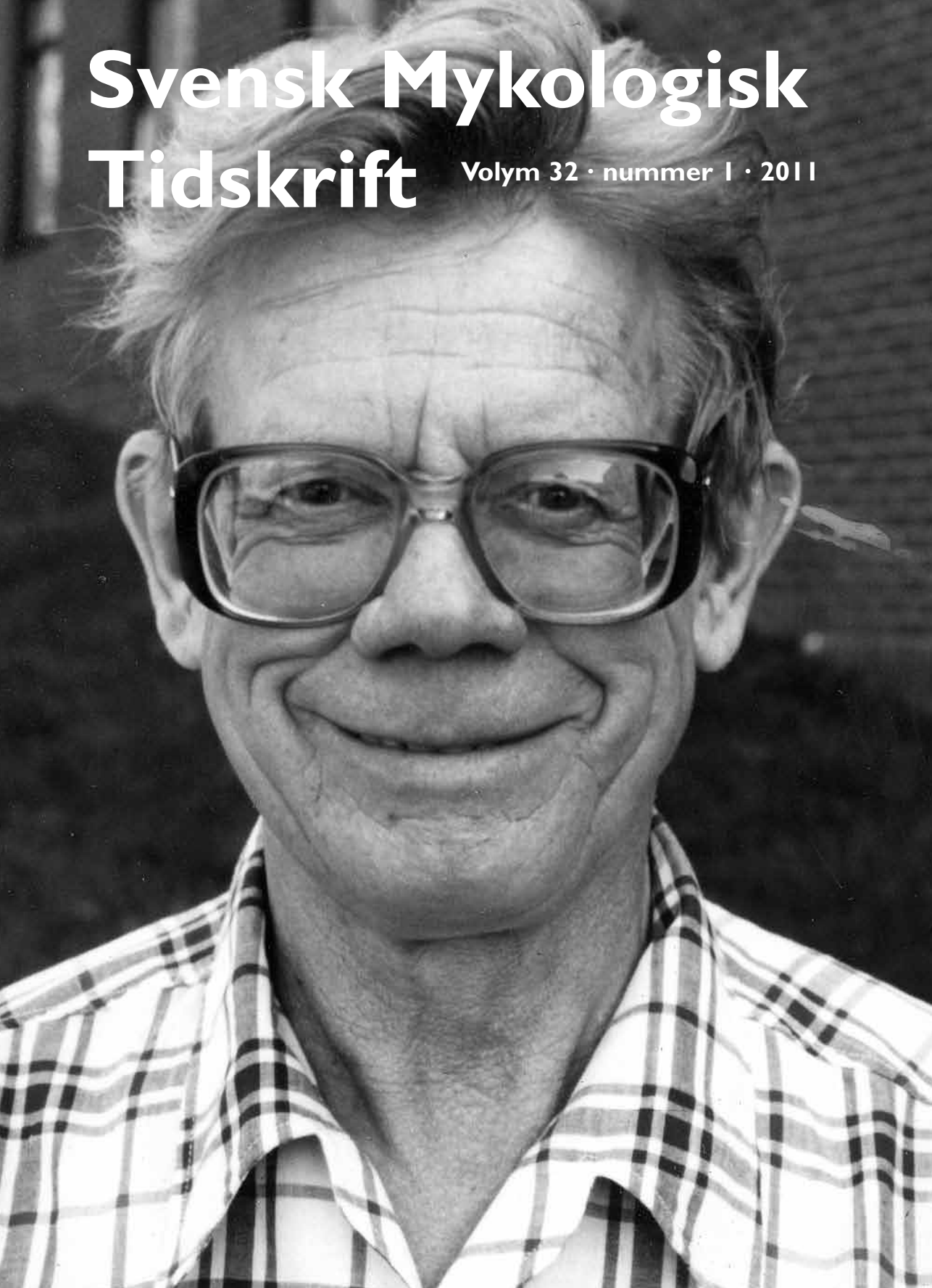

Svensk Mykologisk Tidskrift

Volym 32 · nummer 1 · 2011

Svenska mykologer - John Eriksson

NILS HALLENBERG

Professor John Eriksson (1921-1995)

John Leonard Eriksson föddes i Hagfors, som den yngste av fem syskon. I hemmet fanns i stort sett bara plats för livets nödortf, men John var duktig i skolan, fick stipendier och kunde gå i gymnasiet. Intresset för botaniken kom tidigt och efter avslutad studentexamen (1941) och militärtjänstgöring började John sina studier i botanik, zoologi och geografi vid Uppsala universitet. Där träffade han sin tillkommande, Berit, och de gifte sig 1946, samma år som John blev klar med sin grundexamen. John var nu helt inriktad på mykologin och började snart specialisera sig på familjen Corticiaceae – något som betraktades som en mycket svår grupp att ge sig på, redan på den tiden. Hans dåtida lärare var prof. John Axel Nannfeldt och Seth Lundell. Under en period arbetade John med att artbestämma skinnsvampar vid Riksmuséet. Han fick då arvode per artbestämd kollekt och eftersom John var noggrann blev inkomsten mager. Däremot fick han en gedigen grund i corticiacéernas taxonomi. Johns licentiatavhandling handlade om släktet *Peniophora* och blev ett mästerverk, där ny teknik för artavgränsning kom till användning (korsningstester) liksom hans eminenta förmåga att illustrera dessa svampar utgående från rekonstruktioner från mikroskopet. Under åren 1947–1953 genomförde John, tillsammans med Berit,

fem expeditioner till Muddus, ett arbete som blev grunden till hans doktorsexamen (1958) och vetenskapligt till ett internationellt genombrott. Det är i denna avhandling som John upptäcker och beskriver de s.k. taiga-svamparna.

Familjen flyttade till Göteborg och John blev knuten till universitetet 1961, och forskardocent 1967. I denna nya befattning kunde John fritt utveckla sina talanger utan undervisningsansvar. Resultatet lät heller inte vänta på sig. En grupp av nya mykologer växte fram kring John och den nystartade Göteborgs Svampklubb. Corticiacé-floran kom att bli mönster för hur noggranna artbeskrivningar skulle genomföras och som snart blev det dominerande bestämningsverktyget, inte bara i Sverige utan i hela världen. De åtta volymerna torde vara en av världens mest kopierade bokserier. Floran producerades under åren 1972–1988 och blev också inledningen till ett fruktsamt samarbete med Leif Ryvarden (Oslo universitet). John Eriksson står som auktor till 16 släkten, 55 arter och 119 nykombinationer. John dog den 1 juni 1995, endast två dagar före en annan av dåtidens stora mykologer, Josef Poelt.

Nils Hallenberg

Redaktion

Redaktör och ansvarig utgivare
Mikael Jeppson
Lilla Håjumsgatan 4,
461 35 TROLLHÄTTAN
0520-82910
jeppson@svampar.se

Hjalmar Croneborg
Mattsarve Gammalgarn
620 16 LJUGARN
018-672557
hjalmar.croneborg@artdata.slu.se

Jan Nilsson
Smeberg 2
457 50 BULLAREN
0525-20972
janne@sagenilerdal.se

Omslagsbild

Professor John Eriksson. Foto Karl-Henrik Larsson.

Sveriges Mykologiska Förening

www.svampar.se

Svensk Mykologisk Tidskrift

inkluderar tidigare:

JORDSTJÄRNAN
Sveriges Mykologiska Förening
WINDAHLIA
GÖTEBORGS SVAMPKLUBB

ORDFÖRANDENS SIDA

2 Ellen Larsson

MYKOLOGIVECKA

3 Mykologiveckan i Jokkmokk 2011.
Sonja Kuoljok & Mats Karström

SVAMPENS DAG

9 Viola Fägersten & Inger Johansson

KURSER

10 Fotokurs.
11 Studio Fungorum 2011 – nybörjarkurs i
svampkunskap.

SMF

14 SMF-resa till Spanien. Intresseanmälan.
15 SMF-shopen.
16 Ersättningssida till matrikel.

UPPROP

Alla föreningar, institutioner, museer och offentliga herbarier med mykologisk aktivitet inbjuds att presentera sig med text och bilder i SMT 2011-2. Textomfång ca 1 A4-sida plus några färgbilder. Manus mottages tacksamt av redaktionen (jeppson@svamparse). Manusstopp 1 maj 2011.

Redaktionen

Vi ser fram emot svampsäsongen 2011

Så här års på vårvintern när dagarna blir längre börjar vi väl lite till mans att längta ut i svampskogen igen. Ännu får vi vänta på att solen ska värma och svamparna komma fram. Kanske har vi hunnit sortera och etikettera fjolårets kollektioner och se igenom de foton som togs. Då kan vi ägna oss åt att planera för den kommande svampsäsongens aktiviteter, i år med många spännande arrangemang och nyheter.

Styrelsen har under året arbetat med att utveckla och förnya verksamheten något. Vi har fått in en del synpunkter och idéer från er medlemmar som vi tackar för och vår förhoppning är att ni ska finna årets aktiviteter stimulerande, roliga och till och med lite utmanade.

2010 var det internationella året för biologisk mångfald. Den biologiska mångfalden och dess betydelse för livet på jorden uppmärksammades på olika sätt. Samtidigt kom den nya rödlistan för hotade arter. Kalla fakta på att situationen för många av våra hotade arter och deras miljöer inte blivit bättre. Vi påminnes om att vi har en pågående förlust av biologisk mångfald. För flera svampgrupper kan brist på kunskap vara anledningen till rödlistning. Som ett led i att öka vår kunskap och dokumentation om svampars förekomst och utbredning i Sverige vill vi i år sätta SMF:s första väkteriprojekt, övervakning av skogsvaxskivlingar. Mer information om projektet kommer i nästa nummer av SMT. Utbildning för deltagande i skogsvaxväkteriet kommer att ges i samband med Mykologiveckan och Studio Fungorum. Andra utbildningstillfällen är på planeringsstadiet och information om datum och platser kommer att läggas ut på vår hemsida. Håll ögonen öppna! Efter alla problem med den gamla hackade hemsidan kan vi nu glädjas åt vår nya fina hemsida. Vi tackar Michael Krikorev för allt arbete han lagt ner med att bygga upp den och vår förhoppning är att den nu ska bli frekvent besökt av er och kanske även locka en och annan ny medlem. Eftersom mycket arbete kvarstår innan den blir helt som vi önskar så finns det förstås möjlighet att komma med synpunkter, tips och idéer. Gå in på [www.svampar.se].

För att kunna vara en stark och inflytelserik förening och för att kunna ge ut vår fina tidskrift SMT behöver vi vara många medlemmar. Ju fler medlemmar vi bli och ju fler som engagerar sig i föreningens verksamhet desto mer kan vi uträtta och ju fler aktiviteter kan vi erbjuda. Detta skrev jag förra året och det gäller även i år. Passa på att i olika sammanhang sprida kunskapen om och uppmärksamma intresserade på att föreningen finns.

Vad händer då under året?

12–13 mars är det Mykologihelg och årsmöte i Uppsala. Vi ser fram emot många trevliga föredrag och nya rön från forskningsfronten.

8–10 april har vi möjlighet att delta i en nybörjarkurs i svampfotografering i Göteborg. Att ta fina foton av våra svampar vill vi väl alla. Att det är svårt har vi allt för ofta bittert fått erfara. Nu blir det äntligen en fotokurs i SMF:s regi, något som många av våra medlemmar efterfrågat. Läs mer om kursen i detta nummer.

29 augusti – 4 september är det Mykologivecka i Jokkmokk. Under veckan får vi komma ut och upptäcka Lapplands fjällnära skogar. Kanske får vi då också tillfälle att plocka och provsmaka den japanska delikatesssvampen talltuvskevling (*Lyophyllum shimeji*) som Henrik Sundberg och jag skrev om i SMT 2010(2). Mer information om årets Mykologivecka presenteras av Sonja Kuoljok och Mats Karström i detta nummer. Tyvärr krockar även i år detta arrangemang med Svampens dag, men förhoppningsvis är det sista gången.

4 september arrangeras Svampens Dag. Det är ett samordiskt arrangemang och svampaktiviteter kommer att hållas samtidigt i Sverige, Norge och Danmark. Kontaktpersoner för SMF är även i år Viola Fägersten och Inger Johansson. Information om olika föreningsaktiviteter kommer att presenteras på vår hemsida.

8 – 11 september är det dags för Studio Fungorum, vår populära nybörjarkurs i svampkunskap som anordnas för tredje året i rad. Kursen går av stapeln på Kynnefjälls Natur i Munkedals kommun i Bohuslän. Information och anmälningsblankett finns i detta nummer av SMT.

Vecka 44 planeras en utlandsresa med svamparna. Målet är centrala Spanien där vi har möjlighet att exkurera i både stäppvegetation och skogar. Läs mer i detta nummer av SMT. Blir du hugad skickar du in din intresseanmälan och får mer information.

Jag ser fram emot en spännande svampsäsong och hoppas på en bred uppslutning i vår nya satsning på väkteri av skogsvaxskivlingar. Har ni synpunkter eller idéer på verksamheten, hör av er till mig eller någon annan i styrelsen!

Ellen Larsson

Mykologiveckan i Jokkmokk 2011

SONJA KUOLJOK & MATS KARSTRÖM

Naturskyddsföreningen i Jokkmokk har glädjen att bjuda in till mykologivecka i Jokkmokk 2011. Det är första gången som en mykologivecka anordnas så långt norrut i landet. 1993 arrangerades mykologiveckan i Storuman i Västerbotten. 18 år senare flyttar vi norrut ytterligare ca 20 mil, upp till trakterna av polcirkeln. Vi bor bekvämt på Hotell Jokkmokk och har även arbetslokal där. Hotell Jokkmokk ligger i en lugn och fin miljö vid södra kanten av samhället Jokkmokk vid sjön Talvatis. På andra sidan sjön ser man det nybildade naturreservatet Talvatisberget, en av de fler än 100 skyddade skogar som Naturskyddsföreningens skogsgrupp Steget Före räddat från avverkning. Vi startar med middag och information på kvällen måndag 29 augusti och avslutar med frukost söndag 4 september. Datum för mykologiveckan är vald utifrån de senaste 15 årens svamptillgång. På tallhedarna brukar då även senhöstarter, som t.ex. smultronkantarell (*Hygrophoropsis olida*), ha kommit igång medan det kanske är i senaste laget för de tidigaste sopparna och kremlorna.

Vägbeskrivning till Hotell Jokkmokk, deltagarlista m.m. kommer att skickas till alla anmälda deltagare senast i början av augusti.

Kursledare

Stig Jacobsson och Mikael Jeppson, båda erfarna kursledare, borgar för god kvalitet vid artbestämningar och kvälls genomgångar. Vi vill även satsa på en bildligt talat ”undanskymd” svampgrupp, nämligen skinnsvamparna. Efter John Erikssons inventeringar i Muddus Nationalpark på 1950-talet är mycket litet gjort inom den gruppen i Jokkmokksskogarna. Karl Henrik Larsson kommer att ta hand om skinnsvamparna och förhoppningsvis lär vi oss mycket nytt om en intressant svampgrupp.

Stora avstånd

Jokkmokks kommun ligger i landskapet Lappland och i Norrbottens län. Den är till ytan landets näst största kommun med 19 474 kvadratkilometer. Det är mer än de tre landskapen Skåne, Blekinge och Halland tillsammans. Av detta följer att det blir långa avstånd och man får räkna med en hel del bilåkande under veckan, ibland på mindre bra skogsbilvägar.

I väster gränsar Jokkmokks kommun till Norge och den västra knappa hälften av kommunens yta består av fjäll och högslätter. Nedanför fjället breder taigan ut sig med vidsträckt skogar och stora myrvidder. Genom detta landskap rinner Stora och Lilla Luleälv på sin väg mot kusten. Kvikkjokk, långt västerut vid fjällkanten där Lilla Luleälvens sjösystem börjar, ligger ca 300 m.ö.h. I den nedre kommundelen, nedanför Vuollerim, rinner Luleälven endast ca 45 m.ö.h. De lågt belägna älvdalarna ger möjlighet för ett mycket speciellt djur- och växtliv trots den storskaliga exploateringen av vattenkraft och skogsbruk, vilka påverkat landskapet i relativt sen tid. Mellan älvdalarna höjer sig landskapet betydligt. Stora hyggen breder ut sig mer och mer, men det finns också barrblandskogar kvar, som är unika exempel på ur- och naturskogar.

Granskogar

Exkursionerna förläggs i huvudsak till olika typer av skogsmark. Några granskogar blir exkursionsmål, även om tallskogarna dominerar i Jokkmokk. En intressant naturtyp är de sedimentravinerna som finns i anslutning till Luleälven. Här dominerar granen. Oftast rinner en bäck i ravinens botten och rörligt markvatten bidrar till en näringsrik miljö. På våren växer bl.a. norna (*Calypso bulbosa*) och bombmurkla (*Sarcosoma globosum*) medan hösten bjuder på

Fig. 1. Goliatmusseron (*Tricholoma matsutake*). Norrbotten, Jokkmokk, Hällforsen, 2007-08-29. Foto S. Kuoljok.

skogsfru (*Epipogium aphyllum*) och flera arter rödlistade skivlingar. Lämnar man älvdalen har man möjlighet att se några av landets finaste urskogar, bl.a. Luottåive. Här är tillgången på granlågor mycket stor och den tickintresserade kan finna krävande arter som rosenticka (*Fomitopsis rosea*), lappticka (*Amylocystis lapponica*) och ostticka (*Skeletocutis odora*).

Tallskogar

Sandtallskogar, tallskogar på morän och barrblandskogar är exempel på skogar vars mera exklusiva svampflora kräver kontinuitet både vad gäller trädskiktet för mykorrhizasvamparna och den döda, ofta kolade veden för vedboende arter. Givetvis hoppas vi få se arter som goliatmusseron (*Tricholoma matsutake*) och taigataggsvamp (*Phellodon secretus*) samt flera arter korktaggsvampar. Så gott som alla tallskogar har någon gång brunnit. Brandfältet i Muddus Nationalpark från branden 2006 blir ett exkursionsmål. Frédéric Forsmark, som arbetar på Länsstyrelsen i Luleå, kan mycket om skogs-

brand och skogsbrandshistorik. Han har lovat att berätta om detta en kväll.

Lövblandskogar med asp och sälg

Vi kommer att besöka några lövbrännor bestående av blandskogar med stort inslag av asp och sälg. Karaktärsarter är dofticka (*Haploporus odorus*) samt liten aspegelelav (*Collema curtisporum*), båda sårbara (VU) enligt Rödlistan 2010. Tickfloran är ganska väl undersökt i dessa skogar men mycket återstår att upptäcka inom övriga svampgrupper.

Fjällnära skogar

En dag ägnar vi åt några lokaler i fjällnära områden. De finaste fjällnära skogarna ingår i de Fjällnära UrskogsReservaten, t.ex. Ultevis FUR. Här möter man den av människan mjukt nyttjade men av storskogsbruk orörda skogen. Svampfloran är rik och här kan man t.ex. finna dvärgbjörksriska (*Lactarius subcircellatus*) och flera arter skogsvaxskivlingar, liksom många arter knutna till grova lågkor av gran och tall.

Kalkrik sydrant

I östra delen av fjällkedjan, liksom i skogarna nedanför fjällen, består berggrunden till allra största delen av urberg. Det är endast på mindre områden det förekommer kalk eller grönsten. Ett sådant område är sydranten Gåssåvårre (Kassavare) öster om Kvikkjokk, bl.a. känd växtplats för den exklusiva fjällbruden (*Saxifraga cotyledon*). Lokalen är dåligt undersökt mykologiskt. Dock har fynd gjorts av en del sydliga signalarter som rödgul trumpetvamp (*Cantharellus lutescens*) och fransig jordstjärna (*Geastrum fimbriatum*).

Ängsmarker

Vi räknar även med att hinna besöka några intressanta ängsmarker. Här växer vaxskivlingar, fingersvampar och jordtungor tillsammans med flera låsbräkenarter, bl.a. höstlåsbräken (*Botrychium multifidum*) med blad missfärgade av kärnsvampen *Mycosphaerella botrychii*. Nämnas kan även vridfingersvamp (*Clavaria amoenoides*) och den illasmakande vaxskivlingen *Hygrocybe salicis-herbaceae*. I Messaure finns en äng med rödlistade svampar som räddades 2005 genom att ängen flyttades bit för bit.

Steget Före

Vi kommer att besöka både skyddade och oskyddade områden. Många skogar har skyddats tack vare Naturskyddsföreningens skogsgrupp Steget Före i Jokkmokk. Mats Karström berättar en kväll om Steget Föres framgångsrika arbete med att använda svampar och lavar som signalarter för skyddsvärda skogar.

Kultur

I Jokkmokksskogarna finns många fornlämningar, främst i form av härdar och fångstgropar. Dessa påminner oss om att vi rör oss i ett mångtusenårigt kulturlandskap. Människan har följt renens årstidsbundna vandringar mellan fjäll och skog och gör så än idag. I augusti-september är flertalet renar kvar i fjällen, men enstaka skogsrenar kanske vi träffar på under exkursionerna. Den som vill veta mer om renskötseln i Jokkmokk kan gärna titta in på [www.sameportalen.se], där begrepp som sameby, fjäll- och skogsrenskötsel förklaras. När man besöker Jokkmokk bör man heller inte missa ett besök på Åtjte Svenskt Fjäll- och Samemuseum.

Fig. 2. Smultronkantarell (*Hygrophopsis olida*). Norrbotten, Jokkmokk, Lyckan 2005-09-16. Foto S. Kuoljok.

Lästips inför årets Mykologivecka

Eriksson, J. 1958. *Studies in the Heterobasidiomycetes and Homobasidiomycetes-Aphylophorales of Muddus National Park in North Sweden*, Uppsala.

Karström, M. 1977. *Indikatorarter för identifiering av naturskogar i Norrbotten. Del 2. Inventeringsrapport för Jokkmokks kommun. Naturvårdsverket.*

Jokkmokks Kommuns hemsida [www.jokkmokk.se].

Karström, M. 1992a. Steget Före - en presentation. *Svensk Botanisk Tidskrift* 86 (3): 103-114.

Karström, M. 1992b. Steget Före i det glömda landet. *Svensk Botanisk Tidskrift* 86 (3): 115-146.

Kuoljok, S. 2000. Matsvamp i fjällets närhet. *Jordstjärnan* 21(1): 32-37.

Kuoljok, S. 2003. Smalfotad taggsvamp - en doldis. *Jordstjärnan* 24 (2): 4-9.

Kuoljok, S. & Karström, M. 2006 : Taigataggsvamp, *Phellodon secretus*, en ny art för landet. *Svensk Mykologisk Tidskrift* 27 (3): 26-31.

Sameportalen [www.sameportalen.se].

Westerberg, S. & Karström, M. 2009. Vedrester i våra tallskogar huser doldisar bland svamparna. *Svensk Mykologisk Tidskrift* 30 (2): 9-16.

Sonja Kuoljok

Fågelvägen 15
962 33 Jokkmokk

Sonja Kuoljok har länge varit aktiv i Naturskyddsföreningens skogsgrupp Steget Före i Jokkmokk och deltagit i inventering av skyddsvärda skogar i Jokkmokks kommun. Hon är ledamot i ArtDatabankens expertkommitté för svampar.

sonja.kuoljok@globalnet.net

Mats Karström

Älvvägen 4
960 30 Vuollerim

Mats Karström är ledare för Naturskyddsföreningens skogsgrupp Steget Före i Jokkmokk. Han är ledamot i ArtDatabankens expertkommitté för lavar.

mats.karstrom@sfn.se

Varmt välkomna!

Betalning till Norges sopp- og nyttevekstforbund

kan göras genom insättning av pengar till svenskt bg 612-0729 (Jan Nilsson). Medlemsavgiften för 2011 på 300NKR kan inbetalas med 350 SEK.

Naturskyddsföreningen i Jokkmokk inbjuder till Sveriges Mykologiska Förenings Mykologivecka i Jokkmokk 2011

Tid: Vecka 35 måndag 29 augusti – söndag 4 september 2011.
Veckan inleds på måndagen med middag kl. 18.00 och avslutas med frukost söndag morgon.

Plats: Hotell Jokkmokk.

Kursledning: Stig Jacobsson, Mikael Jeppson, Karl-Henrik Larsson.

Anmälan: Deltagaravgiften 1100 kr insättes på bankgiro 490-1930 Naturskyddsföreningen i Jokkmokk. Ange namn samt mykologiveckan 2011.
Sista anmälningdag 1 april 2011.

Vid senare anmälan är deltagaravgiften 1600 kr.

Logi: Logi med helpension (frukost, lunchpaket, eftermiddagskaffe och middag. Lakan och handdukar ingår. Dusch och toalett på rummet).

Enkelrum	4 860 kr
Dubbelrum	3 594 kr
Enbart mat	1 830 kr

Avgiften för helpension eller enbart mat sätts in senast 15 augusti på ovanstående konto.

Önskemål om boende fördelas efter anmälningdag. Som anmälningdag räknas inbetalningsdatum av anmälningavgift.

Alternativt boende:

STF Vandrarhem Åsgård, ligger på gångavstånd från Hotell Jokkmokk tel 0971-55977.

Jokkmokk Camping Center, stugby 3 km öster om Jokkmokk tel 0971-12370.

Alternativt boende bokas av deltagaren själv.

Avgift för användning av svamptork 25 kr per tork och dygn.

Mer information, priser m.m. se www.jokkmokk.se och klicka på Turism.

Anmälan till Mykologiveckan i Jokkmokk 2011

Obs! Som anmälningsdag räknas datum för inbetalning av deltagaravgift.

Namn:

Adress:

.....

Telefon:Mobil:

E-post :

Enkelrum

Dubbelrum

Delar gärna rum med

Önskar enbart mat (ordnar boende själv)

Specialkost:

Önskemål om mentor:

.....

Har bil för exkursionerna Kan ta.....passagerare

Anmälningsblanketten skickas till:

Sonja Kuoljok
Fågelvägen 15
962 33 Jokkmokk

Tel 0971-10531, mobil 073 82 80 453

Anmälan kan också göras per e-post till sonja.kuoljok@globalnet.net

Obs! Ange alla erforderliga uppgifter!

Svampens Dag

VIOLA FÄGERSTEN & INGER JOHANSSON

Svampens Dag 2010

Svampens Dag är ett nordiskt samarbete som täcker Sverige, Norge och Danmark. Sveriges Mykologiska Förening står för planeringen i vårt land, i samarbete med biologiska och botaniska föreningar, Svampkonsulenterna, länsstyrelser, museér, nationalparker, naturskyddsföreningar, naturum, Studieförbundet, Svampfärgarsällskapet, lokala svampföreningar och turistbyråer.

Under Svampens Dag 2010 genomfördes ca 75 olika aktiviteter från Luleå i norr till Stenshuvud i söder. Flera föreningar hade mer än ett arrangemang. Det var ett varierat program, alltifrån cykelturer ut i svampskogen till barnpysselhörnor. Flest deltagare tycks utställningar och svamprådgivning ha lockat. Deltagarantalet på de enskilda aktiviteterna har varierat mellan 20 och 800 personer. Rapportörerna har varit eniga om att deltagarna varit mycket positiva och intresserade. Media ställde upp på många platser med reportage om svamp och även några lokal-TV-stationer uppmärksammade i år Svampens Dag. Någon tidning har begärt att få vara med på hela arrangemanget nästa år för att göra ett reportage. Från årets aktiviteter har ett 30-tal ifyllda utvärderingsblanketter inkommit. En förening har t.ex. låtit alla som deltagit i en svamputflykt på Svampens Dag lämna en utvärdering. Det kan vara en god idé för att se vad som varit lyckat och vad som varit mindre bra för det lokala arrangemanget, för att kunna förbättra till ett kommande år. Vi har fått en förfrågan om att göra en förteckning över olika typer av aktiviteter som genomförts i samband med Svampens Dag. Tack vare alla som skickat in program och utvärderingar till oss har det varit möjligt att sammanställa en sådan. Den kommer att distribueras tillsammans med 2011-års utskick.

Ett stort tack till alla som lagt ner så mycket tid på att göra Svampens Dag till en intressant upp-

levelse för många människor! Vi hoppas på en fortsättning många år framöver.

Svampens Dag 2011

I år reserverar vi söndagen den 4 september 2011 för Svampens Dag.

Alla föreningar och organisationer är välkomna att delta. Den som inte varit med tidigare uppmanas att kontakta Viola eller Inger för att få materiel och tips samt publicitet på SMF:s hemsida för ert arrangemang. För att inte krocka med andra arrangemang är det lämpligt att man samarbetar med Skogens Dag, Skördefester, Familjedagar eller andra liknande aktiviteter. Börja redan nu att försöka hitta samarbetspartners för kommande Svampens Dag! Varför inte kontakta er lokala tidning i god tid och be den vara med på arrangemanget?

Sverige behöver fokusera mer på svamp, som på många sätt har en nyckelroll i vår natur. Svampens Dag är ett sätt att öka svampintresset och sprida svampkunskap till alla.

Väl mött på Svampens Dag den 4 september 2011!

Viola Fägersten

Håkansgatan 22
511 61 Skene
viola.fagersten@haxringen.se
Tfn 0320-331 30

Inger Johansson

Gunnarstorp 14
516 93 Rångedala
i.j.gunnarstorp@hotmail.com
Tfn 033-27 93 75

Veckoslutskurs

DIGITALFOTOGRAFERING

- Kursledare:** Michael Krikorev och Jan Nilsson
- Tidpunkt:** Fredag den 8 april kl. 19.00 till söndag den 10 april 2010 kl. 14.00.
- Plats:** Institutionen för växt- och miljövetenskaper, Göteborgs Universitet, Carl Skottsbergs gata 22, Göteborg.
- Några kursmoment:**
- Kamerans funktioner och inställningar
 - Filformat, färgrymder och upplösningar
 - Bildkomposition, skärpedjup, exponering och ljus
 - Bildredigering, från basal justering av skärpa och färgmättnad till mer avancerad bildretuschering, friläggning, HDR-teknik och stackfotografering.
 - Hantering av bildmaterial avsett för publicering, t.ex. i SMT.
 - Arbetsflöde, från fotografering och filhantering till redigering av metadata och lagring.
 - Skärmmkalibrering, deltagarna erbjuds möjlighet till kalibrering på plats.
- Litteratur:** Ett utbildningshäfte håller på att tas fram som ska användas vid utbildningen.
- Materiel:** Varje deltagare måste ta med egen bärbar PC. Kursen bygger på att programmen Photoshop eller GIMP används. För dig som saknar Photoshop rekommenderas att ladda ner programmet GIMP som finns på [<http://www.gimp.org/downloads/>]
- Kostnad:** Kursavgift erläggs med 500: -.
Varje deltagare ordnar själv övernattning och står också för kostnaden för mat. Fika under dagarna bjuder SMF på.
- Anmälan:** Anmälan sker genom att kursavgiften betalas in på föreningens plusgirokonto 443 92 02-5 eller bankgiro 5388-7733 senast den 18 mars.
Deltagarantalet är begränsat. Platserna fördelas efter tidpunkt för anmälan.
- Upplysningar:**
Michael Krikorev	Jan Nilsson
tfn 08-53038605	tfn 0525-20972
mobil 070-4407879	mobil 070-2733262
e-post micke@svampguiden.com	e-post janne@sagenilerdal.se

Välkomna till ett trevligt veckoslut!

Studio Fungorum 2011

nybörjarkurs i svampkunskap

SMF planerar en förlängd veckoslutskurs i svampkunskap för nybörjare 8–11 september 2011. Kursen går av stapeln på Kynnefjälls Natur i Munkedals kommun, Bohuslän. Kursen är uppdelad i fältarbete, praktiska bestämningsövningar och föreläsningar.

Några kursmoment:

- hur man bestämmer svampar till släkte med hjälp av svampböcker och resurser på internet
- några karaktäristiska svampar i de naturtyper vi besöker
- den moderna systematiken – kort översikt
- enkel mikroskoperingsteknik
- svampars levnadssätt
- hur man känner igen och klassificerar olika biotoper
- kartor och koordinater
- att rapportera svampfynd till Artportalen
- presentation av SMF:s övervakningsprojekt Vaxvakt

Vi startar med en gemensam samling och middag på torsdagskvällen den 8/9 och avslutar efter frukost på söndagen den 11/9. Tag med dig dina svampböcker, en svampkorg och fältklädsel. Om du har ett mikroskop får du gärna ta med det och en bärbar dator kan komma väl till pass.

Kostnader:

- kursavgift: 600:-
- logi och helpension i dubbelrum torsdag kväll (middag) – söndag frukost: 2000:-
- enkelrumstillägg 600:- (begränsad tillgång)
- uppställning av husbil/husvagn: 100:-/dygn, tillgång till el 40:-/dygn

Städning av rum ingår i logipris.

Boende sker i nybyggda stugor med dubbelrum (Bed & Breakfaststandard). Varje rum har egen toalett och dusch. Rummen håller hög standard och ingen kommer att bli besviken. Vi disponerar en större arbetslokal som är belägen i huvudbyggnaden. I samma huvudbyggnad finns också matsalen där frukost, lunch och middag intas. Stugorna är belägna 200–300 meter från huvudbyggnaden. Hela anläggning är belägen långt från bebyggelse. Den ligger i skogen och är byggd som en naturnära kursgård med inriktning mot natur/miljö. Du kommer att få en naturskön upplevelse med fina svamplokaler i närheten.

Kursledare: Janne Nilsson och Mikael Jeppson

Studio Fungorum

Översiktligt program**Torsdag 8/9**

15.00 – 17.00 Ankomst.
Incheckning.
18.00 Middag.
19.00 – 22.00 Teoripass.

Fredag 9/9

08.00 Frukost.
09.00 – 12.00 Exkursion.
12.00 – 13.00 Lunch.
13.00 – 17.00 Bestämningarbete och teoripass.
18.00 – 19.00 Middag.
19.00 – 22.00 Teoripass.

Lördag 10/9

08.00 Frukost.
09.00 – 12.00 Exkursion. Annan naturtyp än föregående dag.
12.00 – 13.00 Lunch.
13.00 – 17.00 Bestämningarbete och teoripass.
18.00 – 19.00 Middag.
19.00 – 22.00 Teoripass.

Söndag 11/9

08.00 Frukost.
09.00 – 10.00 Avslutning.

Anmälan senast 30 april 2011

Skicka ett mail eller ett brev till Janne eller Mikael och anmäl dig. Samtidigt betalar du in kursavgift och kostnad för logi+helpension till SMF:s plusgiro 443 92 02-5 eller bankgiro 5388-7733 senast den 30 april 2010. Deltagarantalet är begränsat och du erhåller din turordningsplats när dina pengar kommit in till SMF. Kursavgiften återbetalas ej vid eventuell avbokning senare än 15 augusti 2010.

Välkomna!

Jan Nilsson

Smeberg 2
450 84 Bullaren

janne@sagenilerdal.se

Mikael Jeppson

Lilla Håjumsgatan 4
461 35 Trollhättan

jeppson@svamparse

Fältlunch på Lammön. Studio Fungorum 2011.
Foto Mikael Jeppson.

Anmälningsblankett

Studio Fungorum

Senast anmälningsdatum 30 april 2011

Jag anmäler mig till SMF:s nybörjarkurs Studio Fungorum 8–11 september 2011, i Bohuslän.

Namn: _____

Adress: _____

e-post: _____

telefon: _____

mobiltelefon: _____

Maila/skicka in din anmälan till:

Jan Nilsson

Smeberg 2
450 84 Bullaren

janne@sagenilerdal.se

Mikael Jeppson

Lilla Håjumsgatan 4
461 35 Trollhättan

jeppson@svampar.se

Glöm inte att sätta in kurs-/logiavgift på SMF:s plusgiro 443 92 02 - 5 eller bankgiro 5388 - 7733

SMF-resa till Spanien 2011

Flera år har nu gått sedan SMF:s senaste utlandsarrangemang. Inför hösten 2011 planeras en mykologisk resa till Spanien, närmare bestämt till trakterna kring Madrid i centrala Spanien. Vi kommer att bo i någon mindre stad i närheten av Madrid med möjlighet att exkurrera i stäppområden såväl som tall- och lövskogar. I Madrid hoppas vi kunna besöka den årliga svamputställningen i den Kungliga Botaniska Trädgården och på samma gång bekanta oss med staden. Trevliga *tapas*-rundor kan erbjudas om intresse finnes. Syftet med resan är att lära känna den mediterrän-kontinentala mykofloran i centrala Spanien, att träffa spanska mykologer och att uppleva lite av den iberiska livsstilen. Alla våra fynduppgifter kommer att rapporteras till de spanska mykologerna.

- Tid:** vecka 44 (2011)
Logi: enkelt hotell i närheten av Madrid (t.ex. Alcalá de Henares, ca 30 minuter med tåg från Madrids centrum).
Mat: barfrukostar; fältluncher (mat inhandlas i lokala butiker), bar-/restaurangmiddagar.
Fram- och återresa: ordnas av var och en.
Lokala resor: med hyrda bilar; besök i Madrids centrum med tåg/tunnelbana.
Pris: ännu ej fastställt, eftersom det beror på antal resenärer, hotellstandard mm.
Begränsat deltagarantal: max 20 personer.

Verkar detta intressant? Hör i så fall av dig med en icke-bindande intresseanmälan till:

jeppson@svampar.se senast 1 maj 2011.

Den som skickar in intresseanmälan kommer att få ytterligare information, prisuppgifter och en anmälningsblankett.

¡Bienvenidos en España!

Mikael Jeppson

Lilla Håjumsgatan 4
461 35 Trollhättan

jeppson@svampar.se

Madrid stadssymbol. Björnen äter inte svamp utan smaskar i sig frukter från jordgubbsträdet (*Arbutus unedo*). Foto Mikael Jeppson.

SMF-shopen

SMF säljer svampböcker och annat svampmaterial. I listan nedan finner du vårt sortiment. Beställningar skickas till Kill Persson i SMF:s styrelse (kill.persson@telia.com) eller ring 035-59463. Det finns även möjlighet att handla via vår webshop på www.svamparse.se.

Litteratur och material	Beskrivning	Pris + porto (SEK)
Funga Nordica	Det moderna standardverket över svampar i Norden, omfattar grupperna skivlingar och soppar	600:- + 160:-
På svamputflykt med Tomas	Inspirationsbok för små och stora svampvänner	125:- + 50:-
Variation och Mångfald bland svampar	Studiehäfte och bild-cd med exempel	200:- + 50:-
Svampstudier under mikroskop	Klassisk mikroskophandledning	50:- + 20:-
Sveriges Svampar, cd 1	Bild-cd med scannade svampar	200:- + 20:-
Sveriges Svampar, cd 2	Bild-cd med scannade svampar	200:-+ 20:-
Sveriges Svampar, cd 3	Bild-cd med scannade svampar	200:- + 20:-
Sveriges Svampar, cd 4	Bild-cd med scannade svampar	200:- + 20:-
Jordstjärnan och SMT, Cd-skiva 1980-2004, 2005-2009	Samtliga årgångar av vår tidskrift tom 2009, med sökregister	200:- + 20:-
Elias Magnus Fries, svampforskare, folkbildare	Minnesskrift om Elias Fries, Jordstjärnan 1994 (2), 228 s.	100:- + 20:-
Svensk Mykologisk Tidskrift	Enstaka nummer Särtryck ur SMT	50:- + 20:-
Temahäfte, svampgrupper	<ul style="list-style-type: none"> • blodriskor • kamskivlingar • rottryfflar 	50:- + 20:- per häfte
Svampvykort	Vykortsserie med 10 st svampmotiv inkl. kuvert	50:- + 20:-
CD-skiva Nils Suber	"En stor svampvän berättar"	50:- + 20:-
Herbarieetiketter	Häfte om 100 etiketter Fungi suecici	5:- + 20:-

OBS! Baksidan på detta blad utgör den sista sidan i matrikelhäftet (SMT 2010-4). Den sista matrikelsidan blev ofullständig vid tryckningen men ersätts med denna. Du kan klippa ut detta blad och placera det sist i matrikeln.

Wijnbladh, Carl, Skogsvägen 4, 133 33 SALTSJÖBADEN, 08-7179010,
charlie.wijnbladh@naturskyddsforeningen.se
Wiking, Kerstin, S Gulsparvsgatan 32, 215 61 MALMÖ, 040-969758
Wiklund, Elisabeth, Trattgränd 4, 906 25 UMEÅ, aramis00@telia.com
Wiklund, Karin, Dalby Hässle, 755 91 UPPSALA, karinwiklund@telia.com
Wikström, Carl-Johan, Färjemansgatan 13B 4tr, 831 31 ÖSTERSUND
Virhammar, Nils, Ulvstigen 3, 541 91 SKÖVDE, 0500-460365, 0730751039,
nils.virhammar@telia.com
Wismén, Gunnel, Linbanevägen 7, 438 35 LANDVETTER, 031-977337, 0705274729,
vivida@telia.com
Voermans, Y.J.B., Antwerpse steenweg 112, 9040 SINT AMANDSBERG, Belgien,
y.voermans@yahoo.ca
Wollan, Anders K, Ansgar Sörli's vei 71, N-0576 OSLO, Norge, anderskwollan@yahoo.no
Wänge, Cecilia, Mellanvångsvägen 5, 223 55 LUND, 046-133619, 0702104530
Wänge Kjellsson, Anders, Mellanvångsvägen 5, 223 55 LUND, 046-133619,
anders.kjellsson@bredband.net
Wästerlund, Iwan, Solvägen 9, 918 32 SÄVAR, 090-52234
Wästlund, Ingemar, Bråten Där Sö, 671 94 BRUNSKOG, 0570-53161, 0705226740,
ingemar.wastlund@milvusab.se

Å

Åkelius, Elin, Södergatan 16 B, lgh 1202, 352 35 VÄXJÖ, elin.akelius@gmail.com
Ålind, Per, Fredmansvägen 9, 392 36 KALMAR, 0480-492294
Ångström Balla, Gunilla, Bråstorpsvägen 4, 591 50 MOTALA, gunilla.balla@gmail.com
Åström, Staffan, Näsevägen 185, 835 94 ASPÅS, ingmarieochstaffan@bahnhof.se

Ö

Ödman, Jan, Skattegårdsgatan 11, 461 54 TROLLHÄTTAN, 0520-74048,
janne.odman@telia.com
Örstadius, Leif, Lyckans väg 39 A, 291 43 KRISTIANSTAD, 044-128579,
leif.orstadius@gmail.com
Öster, Hans Erik, Rövelbrovägen 171, Tullnäs, 945 91 NORRFJÄRDEN, 0911-200806,
0705596228, hans.erik.oster@telia.com
Östling, Hans, Vångavägen 1, 291 36 KRISTIANSTAD, hasse.ostling@hotmail.com
Östlund, Anita, Enmyra 300, 820 23 BERGVIK, 0270-284220, 0730401765,
anita.ostlund@soderhamn.com
Östsjö, Arne, Madgårdsvägen 4, 370 22 DROTTNINGSKÄR, 0455-339394,
arne.ostsjo@mailbox.swipnet.se

Sveriges Mykologiska Förening

Styrelse

Ellen Larsson ordförande
Kullingsbergsvägen 12, 441 43 ALINGSÅS
070-2641515
ellen.larsson@dpes.gu.se

Kill Persson vice ordförande
Mastens väg 18, 310 41 GULLBRANDSTORP
035-594 63
kill.persson@telia.com

Gunilla Hederås kassör
Tyringegatan 21, 252 76 HELSINGBORG
042-140391

Anita Stridvall sekreterare
Lextorpsvägen 655, 461 64 TROLLHÄTTAN
0520-72650
anita@stridvall.se

Mikael Jeppson
Lilla Håjumsgatan 4, 461 35 TROLLHÄTTAN
0520-82910
jeppson@svampar.se

Jan Nilsson
Smeberg 2, 457 50 BULLAREN
0525-20972
janne@sagenilerdal.se

Michael Krikorev
Kyrkvärdsvägen 37, 147 62 UTTRAN
08-53038605
micke@svampguiden.com

Revisorer

Herbert Kaufmann
Sofiebergsvägen 6, 702 29 ÖREBRO
019-146194

Bernt Linton
Blåklintstigen 6, 137 36 VÄSTERHANINGE
08-50027493

Carina Jutbo
Tallvägen 9 A, 854 66 SUNDSVALL
060-569235
carina.jutbo@miun.se

Lars Ljungberg
Löpargatan 84, 722 41 VÄSTERÅS
021-330608

Valberedning

Stig Jacobsson
Flöjtgatan 21, 451 39 VÄSTRA FRÖLUNDA
031-7090710

Siw Muskos
Klörevägen 13, 864 32 MATFORS
060-24020

www.svampar.se

INNEHÅLL

Fägersten, Viola & Johansson, Inger: Svampens Dag.....	9
Larsson, Ellen: Ordförandens sida.....	2
Kuoljok, Sonja & Karström, Mats: Mykologiveckan i Jokkmokk 2011	3
Ersättningssida till matrikel	16
Mykologiveckan 2011, kursinbjudan och anmälan.....	7
Kurs i Digitalfotografering:.....	10
SMF-resa till Spanien. Intresseanmälan	14
SMF-shopen.....	15
Studio Fungorum 2011, kursinbjudan och anmälan.....	11

Svensk Mykologisk Tidskrift

Tidskriften publicerar originalartiklar med svampanknytning och med svenskt och nordeuropeiskt intresse. Tidskriften ägs av Sveriges Mykologiska Förening. Instruktioner till författare finns på SMF:s hemsida www.svamparse och i SMT 30(3). Tidningen erhålls genom medlemskap i SMF.

Tryck: Affärs-Tryckeriet, Västerås mars 2011
Repro: Affärs-Tryckeriet, Västerås
Omslag: MultiArt gloss 250
Inlaga: MultiArt silk 115

